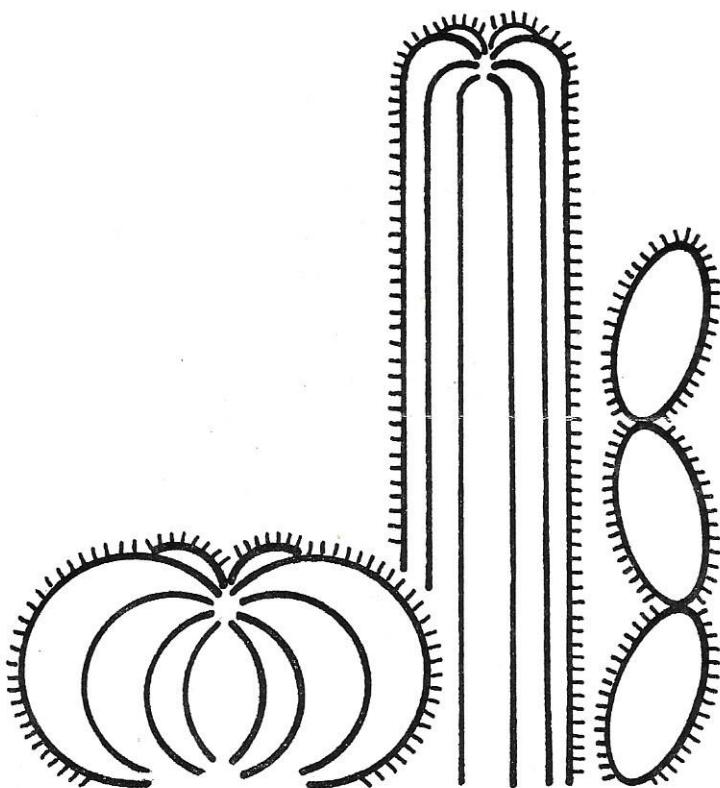

KAKTEJE IN SUKULENTE

Glasilo Društva prijateljev kaktej SR Slovenije

Ljubljana

Številka

Leto

9

Glasilo KAKTEJE IN SUKULENTE: lastnik, izdajatelj in založnik je Društvo prijateljev kaktej SR Slovenije. Ponatis v celoti ali delno je dovoljen samo s privoljenjem društva ali posameznih avtorjev. Dopise in vprašanja v zvezi z glasilom pošljite na naslov odgovornega urednika: Engelbert Novak, dipl. inž., Titova 100, ali Valjavčeva 16, 61000 Ljubljana. Žiro račun društva: 50102-678-50727

I. I N F O R M A C I J E D R U Š T V A

1. Sestanek :

Sestanek bo v petek, dne 9. januarja 1981 ob 17. uri

Sestanek upravnega odbora bo isti dan ob 16. uri in 30 minut

Dnevni red :

1. Obvestila društva

2. Predavanja

3. Diapositivi - tov. Meznarič

4. Razno

2. Članarina :

Prosimo poravnajte članarino za leto 1981 ! Članarina je enaka kot lani. Lahko jo plačate na sestanku ali na naš žiro račun št.: 50102-678-50727. Prosim, ne nakazujte članarine po poštni nakaznici!

Predsednik
ing. Engelbert Novak

II. Gojitev kaktej in sočnic v januarju

Ta mesec ja za večino kaktej mesec počivanja, vendar pa je je počitek le navdezen, mnoge vrste se sedaj pripravljajo za kasnejšo cvetenje. Zalivamo le malo, temperatura naj bo od 8 do 12°, svetlobe naj bo čim več. V sončnih dneh zračimo, vendar ne sme biti prepih. Zelo ugodno vpljiva dodatna umetna osvetlitev od 15. do 20. ure, posebno je to pomembno za sejančke, ti naj bi tudi v januarju normalno rastli, seveda morajo imeti dovolj topote in vlage. Nekatere vrste kaktej, kot n.pr. *Phyllocactus*, *Rhipsalis* in *Zygocactus* potrebujejo v tem mesecu nekoliko več topote, to je okoli 15° in tudi nekoliko več vode. Tudi nekatere ostale sočnice v tem mesecu normalno rastejo, zato jih seveda zalivamo, kot ostale v dobi rasti, seveda le pravilni temperaturi in svetlobi, to so predvsem (naštel bom le najbolj znane): *Conophytum*, *Crassula*, *Frithia*, *Geraniceae*, *Pelargonium* in še nekatere. Mnogi v tem mesecu že sejejo, vendar uspe to le z tehničnimi pripomočki, kot je regulirana temperatura in pravilna osvetlitev.

V tem mesecu bomo tudi uničevali razne škodljivce (predvsem uši), ti se prav v zimskih mesecih zelo razširjajo in lahko povzročijo veliko škodo.

ing. Engelbert Novak

III. *Mamillaria Huitzilopochtli* - nadaljevanje

Izredno drobno seme igra tukaj zelo važno vlogo, obstoj na strmih skalah je mogoč samo, če zrnce najde primeren zaklon, kar pri večjem semenu ne bi uspelo.

Poznamo jo z raznimi imeni : *M.buchenauia*,*M.pseudo crucigera* in *M.crucigera Forma*.Vsi ti nazivi niso bili pravilni,ker je Backebergova *M.buchenauia* zarači dihitonične delitve zelo verjetno identična z *M.crucigero*,med tem ko je *M.spec.*Lau 066 vedno enoglava.David Hunt je prvotno je prvotno predlagal ime *M.pseudo matudae*,ker je želel dokazati sorodstvo s to grupacijo.Werner Reppenhagen je zastopal drugo mišljenje ko je predlagal ime *M.nigrosolis* na osnovi razporeditve bleščeče črnih srednjih bodic.Če jo prime rjamo z *M.Matudae* vidimo presenetljivo podobnost v tvorbi areol in pravilni razporeditvi rjavkastih srednjih bodic.Med tem pa je Hunt ni opisal pod prvotno predloženim imenom,temveč pod za izgovor " zelo enostavnim " imenom *huizilopochtli*,ki je indijanskega izvora.

Ko je najditelj vršil opazovanja na mestih,ki so bila vročini najbolj izpostavljanata,je ugotovil,da ima približno 10 % rastlin zelo razvito do 5 cm dolgo srednjo bodico ki je črne barve in ki je obrnjena dol od telesa.Na polsenčnih mestih ta pojav ni bil opažen,zato ga ni priznal za posebno variacijo,temveč samo kot skrajno formo tega rastišča.

Opis posnet po več opazovanih rastlinah iz gojitve kakor tudi importov se glasi : Telo je spočetka okroglo paoznej nekoliko valjasto,sivo zelene barve,rast je posamična,bradavice so stožčaste z vodnim sokom.Presečne črte so 13 : 21 (tudi 8 : 13).Teme je nekoliko pogreznjeno.Aksile so obraščene z malo belkaste volne,med tem ko ta v področju cvetnosti nadrašča višino bradavic.Areole so ovalne oblike,so rumenkasto-rjave,sveže imajo nekaj filca,starejše ga izgube.Obrobnih bodic je 21 do 24,so sivo-bele barve in 3-4 mm dolge,ter se prilegajo ob telo tako,da ga v celoti prekrijejo.Srednja bodica je le ena in je svetlo rjava,dolga do 4 mm,se prilega in je obrnjena navzgor.Purpurni cvetovi so veliki 11x11 mm,imajo ozek svetlo roza rob,grlo čaše je svetlejše belkaste.Prašniki so zgoraj roza barve,pestič je bledo rožnat,ima 5 malih roza brazd in je malo višji od prašnikov.Plod je dolg 20 mm,širok 4 mm in nosi ostanek cvetne čaše.Seme je svetlo rjavo in veliko do 0,6 mm.Cveti v pozni pomladici.

Gojitev ni težka,raste sicer zelo počasi zahteva pa najbolj sončno mesto v zbirkii.Vsajena naj bo v dobro propustni peščeno ilovnatemu substratu.Razmnožujemo jo z semenim,ki zelo dobro kalijo.Dobro uspeva na lastnih koreninah,še bolje uspeva cepljena.Priporočajo nekoliko toplejšo prezimitev v svetlem prostoru.

K u n e j J o s i p

IV.Pravilna vzgoja veikonočnega kaktusa

Predpogoja za uspešno rast in cveteneje sta predvsem pravilna zemlja in

dve dobi počivanja, razen tega pa še pravilna dolžina dneva v posameznih obdobjih, pravilno zalivanje in gnojenje. Če vsi ti pogoji niso izpolnjeni nam kaktus slabo cveti ali pa cveti v nepravem času.

Zemlja naj bo propustna in kisla, najidealnejša je, če ima pH 5,5 ; torej naj bo zemlja humusna ali šotna, lahko vzamemo tudi naš humovit. Zalivamo najbolje z deževnico ali vsaj z prekuhano vodo. Uporabljamo le polno gnojilo, to je tako, ki vsebuje tudi mikroelemente.

Način gojenja je najbolj pregleden, če ga razdelimo v 4 dobe.

1. Prva doba počitka

Ta doba je v mesecih oktober, november in december. V tej dobi zalivamo le toliko, da rastline ne ovanejo. Temperatura v prostoru naj bo okoli 10° - ali od 5 do 15° - , v prostoru naj bo le naravna svetloba, sicer moramo rastlino ko prižgemo luč zatemniti.

2. Prva doba rasti

Ko opazimo v januarju začetek rasti, to opazimo po bolj napetih listih, prenesemo rastline v toplejši prostor, to je okoli 20° in zalivamo nekolič več. Ta doba rasti je še v februarju; ko se proti koncu tega meseca ali v začetku marca pojavijo popki, zalivamo več in tudi dognojujemo, sprva le po 1 gram gnojila na 1 liter vode, kasneje pa po 2 grama. V tem času rastline tudi večkrat pršimo, vendar pa jih več ne obračamo. Prostor naj bo svetal, vendar ne direkno sonce. Če smo pravilno gojili bo cvetelo v aprilu, sicer pa tudi lahko kasneje.

3. Druga doba počitka

Ta je po cvetenju, torej praviloma maja in junija. V tem času bomo zalivali le toliko, da listi ne ovanejo, ne bomo jih tudi gnojili. Gnjili jih bomo torej podobno kot v prvi dobi počivanja, seveda ne pri tako nizki temp.

4. Druga doba rasti

Ta je v mesecih julij, avgust in september. Gnjimo jo podobno kot v prvi dobi rasti, začetek pravtako opazimo po napetih listih. Razlika je le v tem, da tej dobi rasti ne sledi cvetenje ampak čas počitka.

Pri pravilni negi, predvsem pri doslednem upoštevanju prirodnega ritma počivanja in rasti nam bo ta kaktus vsako leto obilno cvetel.

Velikonočni kaktus ali kot mu pravijo botaniki *Rhipsalidopsis* najbolje razmnožujemo z podtaknjenci, lahko pa tudi iz semen.